

ADMINISTRAȚIA:
Arad, Deák Ferencz-u. Nr. 8

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima dată 14 bani; a doua oară 12 bani; a treia oară 8 b., de fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și insertiunile sunt a se plăti înainte în Arad.

Scrisori nefrancate nu se primesc.

TRIBUNA POPORULUI

...ez-u. Nr. 8
...PTE
...Lied*
In ochii când eu mă uit,
Dureră, jalea, —imi dispar;
Gurita ta...
Sunt pe...
Pe...
...se napolază

Solidaritatea națională.

Până la anul 1892 solidaritatea națională se înțelegea și se practica de dl Babeș plănuește ceva în înțelegere cu dl Mocsonyi; convoacă comitetul național la Căpolnaș, ori la Sibiu și, fără multă discuție, cere să se primească atât în comitet, cât și în conferința națională de d-sa și dl Mocsonyi cugeta că bine.

Prin înființarea la 1884 a „Tribunei”, sistemului acestuia de a conduce nația i-se dă lovitură de moarte.

Slavici, Bechintz, frații Broto, amândi Manole și toți cei adunați în jurul „Tribunei” cer lumină pentru chestiilor, ce preocupă obștea, și se dea în conferința cea mai mare discuțiune! Să i-se dea popoșii școala politică, ear nu să se facă câțiva adoratori ai d-lui Mocsonyi și să hotărească în numele nației, fără ca nația să știe de ce e vorba.

Ellesse de explicat deci, de ce „Tribuna” a fost primită cu dujmă și a avut să suporte numai de atâtea prigonirile procurorilor, cât intrigiile de tot felul și hula celor simțiau că li-se duce terenul de picioare. Miron Romanul cu toți el, P. Cosma cu banca sa, Mocsonyi cu întreaga tabără, Bofoa, Belariu, Pușcăreștii și toate „ilustrările” românești luptă pe moarte vieată au pornit în contra amicilor sări.

Și lupta a fost nu se poate mai egală. Pe d'oparte consistoare, bănci ilustrate, pe de altă parte niște tineri, cari în politică atunci făceau apariția.

Aveau însă pe partea lor tăria și convingerea adâncă și mai mult de toate un condeiu măiestru, care a fermecat și convins pe cei cari erau pe mărimea artificiale, ce se închipiseră asupra națiunii, le-a arătat în golițiunea naturală, le-a redus la adevărată valoare și, în cele din urmă, le-a scos din circulație...

Derimasera, cu alte cuvinte, un...

Vorba e însă, că sistemul acela care și azi în viață pe cei mai mulți reprezintă ei.

Stată de ce criza dela 1895 n'a avut ca rezultat imediata sucombare a d-lor Rațiu-Coroianu și soții, era natural și drept să se înțeleagă, ci toți, pe căpi „Tribuna” și i-a supărat ori chiar i-a demoralizat politicește, s'au adunat într'un cor, ținând ison lui Daianu și Coroianu, cari răcniau „tradare” ori „prosa nabădăioasă” a lui Aurel

Popovici, care cum era să lase el lui Daianu și Coroianu rolul de mentori ai națiunii române?

Și înainte de criză și după criză, solidaritatea națională era cuvântul de ordine, în numele căruia se ducea lupta împotriva amicilor „Tribunei” vechi.

Venirea lui Slavici în Ardeal a fost (la 1884) denunțată ca acțiune destructivă. Strică solidaritatea națională, pentru-că cerea sinceritate și-i prindea de scurt pe cei-ce umblau cu metehne. Il denunțau că e „schwartzgelb”-iat, pentru-că nu vrea să adopte kossuthismul românesc. E acuzat că face jocul „celor din țeară” de cei cari umblau cu alianța maghiaro-română.

Și câtă ură numai a putut să se condenseze în spiritele unor adversari politici trântiți la pământ, demascați că trafică cu sentimentul național, dovediți că serviau cu material bun Ungurilor ori arătați în public că sunt niște Don Chișoți, toată ni-s'a făcut onoarea să fie transmisă și asupra „Tribunei Poporului”...

Cum nu?... Doar' a fost destul să aparem, pentru-că cei cari ne credeau morți pentru vecie, să se aleagă cu o decepție amară. Și zilnic tremurând ne iau foaia în mână cei cari ar fi avut și ar avea atâtea lucruri de ascuns. Unii neputința, alții lăcomia!

Și eată, așa-l vĂzurăm mai alaltăeri pe dl Murășanu că ne predică solidaritate națională, d-sa, căru, după ce se va fi desvârșit din viață, nu i-se va pute pune alt-ceva la active decât că a călcat într'una solidaritatea națională.

Pentru-că i-a amintit noului fișpan al Aradului de bună-înțelegerea ce trebuie să o promoveze în acest comitat poliglot, episcopul Aradului este rău certat de „cerberii” naționali dela Brașov și Sibiu...

Tot așa, dl Veliciu a stricat solidaritatea națională, pentru-că n'a consultat pe directorul „Gazetei”, ci pe reprezentanții legali ai poporului și conștiința sa de Român, când s'a dus în congregație să rostească o vorbire românească, pătrunsă de cel mai cald sentiment național și d'un tact politic necesar ori-cărui bărbat ce joacă rol în viața publică.

Murășanu criticând pe Veliciu și dăscălindu-l!

Dar' ce să ne mai mirăm? N'am văzut oare, înainte cu patru ani, pe Daianu, de braț cu Dredeanu, decretând moartea politică a dlui Dr. V. Lucaciui?

În numele „solidarității naționale” ce nu este permis să scrie un publi-

cist, care — nu respectează adevărul?!

Aceiași publiciști însă se uită printre degete, când e vorba de ai lor ori de persoane, a căror bună-voință le poate folosi...

Brediceanu n'a vorbit mai altfel la instalația fișpanului din Lugoj. Episcopul Dr. Radu nu e cu o picătură mai naționalist decât Goldiș și rostit-a, nu de mult, discurs pe care „Tribuna” nu credea că a putut să-l rostească, fără-ca „Gazeta” să facă șgomot.

Și earăși, când întreg episcopatul gr-cat. român s'a dus să iubileze la Budapesta, „Gazeta” a luat-o domol de tot; bătea însă clopotul într'o dungă pentru vorbirea înțeleaptă a episcopului Popea.

De ce cu două măsuri?

Tot de dragul „solidarității”, desigur!

Ar fi vremea să nu se mai învoace „solidaritatea națională” numai când vorba e de a face critici nedrepte, ci s'o ia pe buze numai cei-ce la luptă cheamă.

Nici odată amicii nostri nu au nesocotit însă „solidaritatea națională” în decursul luptei, ci au refuzat numai, totdeauna, să se solidarizeze cu cei, cari sunt de părere să nu facem nimic, ori își află vitejia să certe pe frați.

Nația s'a solidarizat cu luptele noastre de până la 1895. Avem speranță, că și în viitor ne va sprigini în lupta pe care cărcotașii dela Brașov și Sibiu caută să o ponegrească, numai pentru-că e mai ușor să caute nod în papură, decât să stea în fața adversarilor neamului românesc, cum noi o facem de când ne-am pomenit în viața publică.

Ultima sesiune parlamentară. Astăzi, Sâmbătă, s'a citit în parlamentul din Budapesta mesajul regal de închiderea sesiunii a patra. Luni nu se va ține sesiunea. În vederea aniversării zilei răposatei împărăteze-regine Elisabeta, ear Marți se va deschide a cincia și ultima sesiune din actuala perioadă legislativă, prin citirea mesajului regal respectiv.

Mercur și Joi, din săptămâna viitoare se vor face alegerile de vice-preșidenți, notari și alegerea comisiunilor. La vicepreșidenție majoritatea susține tot pe fostii vicepreșidenți: Tallián Béla și Dániel Gábor. La notari e probabil că vor fi realesți cei de mai înainte, deși mai mulți membri din partidul liberal ar dori înlocuirea lui Molnár Antal prin Szóts Pál. Preșident al comisiunii instrucțiunii va fi ales, în locul lui Csáky Albin, zimit preșident al Casei magnaților, după ziarele guvernamentale, Berzeviczy Albert.

Primele chestiuni ce vor fi puse în discuțiune în această sesiune sunt: Proiectul ministerului agriculturii relativ la rigolele de interes public; proiectul de concesionarea drumului de fer Kluma Klenok, și proiectul pentru ridicarea retribuțiilor consuliilor.

Dieta provincială a Croației a fost deschisă Joi, în 15 l. c. n., prin rescript prea-înalt.

În ședința de ieri deputatul Brescionschi, în numele opoziției unite, a prezentat o propunere de urgență, prin care cere punerea în discuție a căsătoriei moștenitorului de tron. Deputatul Frank însă s'a opus cererii și a sugmatisat de trădători pe opoziționali. Din asta s'a produs ceartă între deputații așa, că era aproape să izbucnească încăierări formale. Într'acestea însă Banul a părăsit sala și președintele a închis ședința imediat.

Statistică „nepatriotică”.

In lume multe lucruri se întâmplă, multe veri și multe auzi cât trăiești. „De necrezut” și-se anunță câte-un leac, prin reclame, bun și pentru ofițeri și pentru bălăduri; — și par'că pe toate mai îngrabă le-aș fi crescut, decât să-mi pot închipui că pot exista: cifre „patriotice”. Și cine oare le-a inventat pe acestea?

Cine putea fi altul decât jongleurul Bănffy.

Eată cum se prezintă interesantul cas:

Ministerul de comerț a făcut toate pregătirile pentru a se face o numărătoare a populațiunii țării, obținută a se face din 10 în zece ani: Comisiunea însărcinată cu lucrările pregătitoare și-a săvârșit lucrarea, introducând în listele și blanchetele sale rubricile necesare, așa cum se obișnuiește a se face aceasta la ori-ce lucrări de asemenea natură, — cu un cuvânt a pregătit tabelele statistice.

Toată lumea înțelege importanța unei statistice, care cu atât e mai de folos, servește cu atât mai mult de basă serioasă pentru cercetări și studii, cu cât e mai precisă, mai fără greșeli, fără tendință, redusă la prezentarea adevărului prin rigiditatea cifrelor.

Nu aceasta o vrea însă ziarul lui Bănffy. Lui îi trebuie „statistică”, în care să se dovedească progresul maghiarisării, ceea-ce — crede el — nu s'a avut în vedere la confecționarea buletinelor.

Vrea statistică „patriotică”!

De exemplu, zice Bănffy, la întrebarea: „Care fi-e limba maternă?” trebuia să se pună și explicația: „limba maternă e aceea pe care o vorbești mai bucuross”.

Această piramidă definiție, mai că nu-și putea găsi locul în nici o Enciclopedie...!

Dar, ne face să înțelegem, că dacă un fost prim-ministru are astfel de concepțiuni, subalternii, și în special executorii numărătoare populațiunii, ce oamănt competenți și corăspunzători educați sunt pentru facerea unei statistice!

Neapărat, că Bănffy trebuia să vadă și o agitație anti-patriotică-statistică, în cazul facerii numărătoare populațiunii sub guvernul Széll.

Căci, zice Magyar Szó: „In finiturile naționalităților se vor declara cu limbă maternă străină și de acela, cari în viața lor întreagă au vorbit unguerește și vor tăgădui că știu unguerește, de-aceia, cari abia pricep o altă limbă”.

Șapoi să n'abă dreptul să zică de naționalități că sunt „alintate“, când statistica nu se va face „după-cum ar trebui din punctul de vedere al maghiarimet“?

Adevărată tradare, când se pregătește o statistică, care ar fi să tradese raporturile dintre popoarele terii, fără tendință.

Bănffy trebuia pus să ne facă statistică, c'apoi și Cârșan trecea în registrele lui ca ungur!

„Trocari“ pretutindenea.

Brașovul era până mai ori-alaltăeri unicul centru de cultură românesc, unde cu drag se abătea orișicine și încântat se despărțea de romanticul Brașov.

Atât erau de modești Brașovenii, încât și zicala „a spune brașoave“ îi superase mai anii trecuți.

Dacă în viitor numele de „trocar“ se va generaliza între Români, meritul va fi al Brașovenilor.

În tot locul, în Ardeal și Ungaria, unde noi cumpănim cât de cât între compatrioți, când se pune la cale un lucru bun, fie el de natură politică, bisericească, comercială sau cum vreați s'o numești, între noi se ivesc trocari, intru cât e imposibil să fie facti trocari, pe care, nu pot deveni toți dignitari bisericești, protopopi, asessori, deputați sinodali-congresuali, directori-revisori la bănci, advocați consist. sau ai institutelor de bani, și cei lăsați afară sunt nemulțumiți, devin trocari, se răsună cum numai Românul știe, fie că strică prin această legea și limba, neamul și biserica, nu mult îi pasă, odată cel puțin și-a mângâiat inima și sufletul. Aceștia sunt trocarii „inteligenti“.

Mai avem altă specie de trocari, cari se răsună eărăși conform gradului lor de cultură. A căzut dela primărie, jurăție, perceptor comunal, bis.-cultural etc., dela episcopie, membru în comitet și alte slujbe unse sau mai de post, aceștia se fac apoi uniți sau neuniți, pocăiți, neconfesionali, ba se răsună ici-colea cu ciomagul sau cu glonțul. Aceasta este seria a doua a trocarilor noștri.

Suntem, în urmăre, mult napoia fericiților antecesori și în multe privințe, ei erau mai cumpăniți, mai dis-

ciplinați, mai uniți în cugete, mai uniți în simțiri, mai uniți în Dumnezeu.

Incep în șir alfabetic cu Aradul și termin cu Zernești, și așa dori mult să știu, unde a fost în contra și mai durează încă o înțelegere perfectă între cercurile conducătoare românești în toate cauzele noastre naționale-bisericești? unde s'au năruit în totdeauna inteligența cu poporul? Unde nu s'au aflat denunțanți din sinul nostru?

Avem, în urmăre, oameni de toate nuanțele; unora li-ar trebui un os de ros, alții sunt prea ambițioși și în urmă cel cari luptă pentru existență. Din aceste clase se recrutează trocarii noștri, cari pun pedecă cursului regulat al afacerilor noastre culturale-naționale.

În acest sistem deci trăim ca neam cam fără rost, nu avem un program decât pe hârtie. Suntem grupuri-grupuri, ear cu noi cel mai mic se face la anumite vremuri paradă sau demonstrație pentru unul sau contra altuia.

În punctele acestea uniți și neuniți convenim, nu ne lăsăm întrecuți unul pe altul, semn dar, că suntem toți Români.

Unii puși în frunte fac cum îi taie capul și se îngrădesc cu o gardă în totdeauna gata de atac și apărare și atari clice la noi se află câte vrei și unde vrei, este un „bellum omnium contra omnes“! Vorba aluia: „Bine că s' racii în carte, D-le, că din straiță i-am mâncat eu“.

În carte e și biserica națională și program național, că din straiță le-am păpat.

Traian Terebenți,
preot.

DIN BUCOVINA.

În numărul său de Joi (15 Noemvrie n.) „Deșteptarea“ din Cernăuți, ca organ oficios al partidului popular național, publică la locul prim următorul apel:

Români!

Poporul nostru supus stăpânirii împăratului Francisc Iosif I. ține cu sfîntenia vechiului jurământ la împărat și împărăție, cu atât mai mult, cu cât este convins, că soarta neamului român este legată de soarta monarhiei noastre. Acest popor,

care în vremuri grele, când Tronul și împărăția Habsburgică erau șgduite în temelia lor, a știut să sară cu vitejie, jertfînd viață și avere în apărarea iubitelui domnitor, acest popor, care cu tot aceeași sfîntenie ține la lege, la neam și la pământul său adăpat de sângele eroilor săi, ei trebuie să știe a-și apăra și sfînta sa moștenire, ca să o lese strănepoșilor precum a primit-o dela străbuni.

Moșnean pe pământul Bucovinei, poporul român e astăzi strîmțorit în limbă, în lege, în datini și în avere. Aceasta îl aduce la desperare. Jalea și durerea însă, cât de mari să fie, nu dau ajutor. Experiențele de până acum ne-au pîtruns de convingerea, că dela altfel nu, ci numai dela vrednicia proprie depinde viitorul nostru.

Aceste conviețiri au dat naștere partidului popular național, care cu brațe deschise primește pe fie-care Român călăuzit de voința neclintită să lupte cu bărbăție și desinteresare pentru binele poporului român.

Programul partidului popular național e următorul:

Pe terenul bisericesc: Deplina autonomie a bisericii noastre; convocarea și instituirea definitivă a congresului bisericesc, înstrătat cu toate drepturile cuvenite după canoane și legile statului; cerem, ca averea bisericească să se întrebuințeze numai pentru scopul cel sfînt, pentru care e menită; cerem conservarea neștirbită a caracterului istoric român al bisericii noastre; vom susține pacea confesională dacă biserica și drepturile sale vor fi respectate și de celelalte confesii.

Pe terenul școlar: În deplina conștiință a impoțtanței culturii naționale, cerem creșterea și instruirea poporului nostru pe baza învățămîntului național; în prima linie în școlile populare și medii și în mod corespunzător și la universitate. Absolut nu vom suferi ca școlile să se abată dela menirea lor și să se profacă în institute de desnaționalizare și propagandă politică.

Pe terenul administrativ: cerem direcțiilor imparțiale și obiective, ca cunoștința țării, neamului și limbii noastre. Ne vom opune cu toată puterea contra ocupării posturilor la direcțiile cu brațe străine de țeară. Nu vom mai suferi ca poporul român și limba sa să fie tractate în țeara proprie în mod vitreg și cu disprețul legilor fundamentale de stat. Cerem separarea completă a Bucovinei în toate afacerile sale publice de influența galițiană, prin urmăre înființarea neîntârziată a unei curți de apel și a unei direcțiuni a căilor ferate bucovinene în țeară.

re
al
că
Von
ditul
instiți
asupra
regulă
țeara; tarifuri vamale excepționa
merciul cu țările învecinate; în fine
larea cestiunii muncitorilor agricol.

Pe terenul politic: vom lucra la voltarea autonomiei țării cu condiția că existența noastră națională ne va fi răntată. Ne vom lupta din resputeri cu tendințele agresive a Rutenilor și ne atășa în lupta aceasta acelor națiuni, cu noi împreună au a se apăra în aceluiaș dușman etnic.

Pretindem, ca poporul român să reprezintă în corpurile legislative nu numai corespunzător numărul și importanța istorice, ci și nealterat conform principiile sale politice. Ne vom întrepune deci pe dobândirea sufragiului universal și direct.

Alegători români!

Stăm înaintea alegerilor pentru marea imperială. E momentul suprem al poporului român din Bucovina se poate da ca un factor serios, care nu va să fie tatat ca un popor de rangul alia și ca o entitate neglijabilă. Partidul popular național, convins de responsabilitatea ce o are înaintea neamului său, comandă cu toată căldura ca deputații curia a V-a pe Dl. Dr. George Popovici Sirete-Storojineț pe dl. Bsr. Eudocia muzachi.

Alegătorii români! Acești doi trocari au adus jertfe mari și au dat cele înalte dovezi de iubire de neam și de neclintită, se cuvine să fie aleși pentru poporul român. Să luptăm deci pentru alegerea celor doi bărbai vrednici cu inimă curată și suflete curajoase, plini de credință în bărbăție.

La luptă deci, poporule român, cu dișă în Dumnezeu și în viitorul Tării Cernăuți, în Noemvrie 1900.

Dr. Iancu cav. de Flondor, propr. deputat în camera provincială, șeful partidului popular național. (Urmează apoi vr'o 272 iscălituri.)

Scrisori către eleve.

Nu mi-ai fi putut împărtăși nimic ce să mă bucore mai mult decât știrea, că-ți e pacea lucrului, și că dorești, să devii o econoamă bună! Vezi asta e ce trebuie să aibă în vedere fiecare femeie și deja fiecare fetiță, căci dela aceasta atîrnă bunăstarea familiei și dela bunăstarea familiilor, țaria unei națiuni.

A fi econoamă bună, iubita mea, e mult zis, și de cuvîntul acesta se leagă multă osteneală, multă luare aminte și opinie, dar' acestea să nu te sparie, — căci ajungînd să-ți ști întocmi lucrurile casei, cum se cade, bucuria îți va fi înzecită.

Dar' nu uita, că pentru a te pute numi econoamă bună, trebuie să știi și lucrurile mai grele, ce se țin de casă, ear' ca să le înveți, trebuie să le lucrezi însăși, deoarece ce lucrul casei nu le lucrezi însăși, deoare-ce pricepi, dacă l'ai lucrat, căci aici nimic nu se poate învăța de rost.

Acestea și-le spun, nu pentru-ca să te

spariu, — ci pentru-ca să te fac atentă, ca nu cumva să crezi prea iute că ești perfectă în ale căsniciei, cum sunt multe, cari, dacă își au salonul împodobit cu fel și fel de flori de hârtie, cu fel și fel de icoane pictate de ele, cred că știu deja aranjarea odărilor, și dacă știu broda cu fir de aur și știu face dantelă, cred că sunt harnice, dacă știu să se certe cu bucătăreasa, cred că știu ferbe, și dacă știu umbra prin grădina cu mănăși și umbrele, cred că pricep cultivarea legumelor...

A fi econoamă bună, draga mea, trebuie să iubești ordinea și curățenia mai presus de toate, dar' nu înțeleg ordinea și curățenia din salon și odăile cari se ved, ci începînd din cămară până în pod, și din pod în pivniță, ear' din pivniță prin toate unghiurile curții.

Dulapul tău să-ți poți deschide ori-cînd și înaintea ori-cui, și acolo să fie ordinea cea mai frumoasă. Rufele după-ce le primești dela spălat, să le coși pe unde sunt stricite, să le calci, și numai după aceea le puși la locul lor.

Acum poate vei gândi, că nu-ți de lipsă să știi cum se spală rufe, căci acest lucru îl face servitoarea. Da, de sigur servitoarea, dar' punem cazul, că servitoarea s'a bolnăvit sau a plecat și n'ai alta îndată

la îndemână, ear' copilașilor din casă le trebuie rufe curate și nu mai sunt. Ce să faci doamna casei? Să se creadă nefericită? Să plîngă, să se vaiete, să-și lase copiii murdari? Nicl decum, ci știind și ea, cu veselie și cu iubire pentru ai săi să lucreze însăși ce limpsa momentului îi impune.

Și prin asta nicl o femeie cu minte nu se va crede dezonită. Din contră, în ochii bărbatului și a cugetătorilor, ea va căștiga în prețuire!

Dar' chiar avînd servitoare, e foarte de lipsă a ști cum trebuie spalate rufe, căci numai așa poți ști ce e de lipsă la acelea, pentru a face controla lucrului, căci numai după-ce știi cum se lucrează un lucru, vei ști „porunci!“

Ca să ai dar' totdeauna rufe frumos spalate, învață a spăla, și ca să ai rufe frumos calcate, învață a călea, ear' ca să nu ai rufe rupte, învață a cărpi...

Tot așa stăm și cu ordinea prin cămară, pod și pivniță. Dacă nu vei ști tu și vei lăsa să-ți facă toate servitoarea, apoi din toate cele ce ai pe acolo îți va trebui încă odată așa mult!... Căci se poate și aci aplica proverbul țeranului: „ochiul stăpânului, îngrășă vitele“. De nu va merge

stăpânul să se uite la ele nicl odată, val de ele!

Unde doamna casei lasă cămară și nița pe mîna servitoarelor, acolo de ori ele măucă ce-î mai bun, și doamna dau ce rămîne, și o mai și rid!

Pe lângă aceea dar', că în cămă domnească ordinea, mai trebuie și să grîji și cruța, ear' ca să știi cruța, să știi în care bucate cășă unscă, făină, câte ouă, unt, smîntînă, și să de lipsă? Trebuie să știi — ferbe!

Dar' vezi, sunt unele, cari, cred că știu face „doboș“-torte și „zulturi“ ferbe!... Val de casa aceea, unde început studiul bucătăriei cu... torte!

Alteceva e de lipsă să știi ca să casnică bună: să știi pregăti mîncă toase și gustoase de toate zilele, că numai de seamă și vei ved, că dî cărți se nutresc cu mîncări simple, nătoase, sunt roșiți la față și devin când cel îndopați cu prăjituri și dulci sunt palizi, moi și somnuroși. Doamna Tot același efect întăririi sau moleșău au aceleași mîncări și asupra mării, deși și se observă așa pronunțat la copii.

In ochii... Lied... Durerea, jalca... Gurita ta... Sunt pestera grijilor hotar.

Pe sinul tau cand capu-mi plec... Ear de mi soptesti un: Te iubesc! Eu plang amarnic si suspin. După Heino.

Din străinatate.

Răsboiul din Transvaal.

Petit Marseillais publică un intere... Eloff, nepoata preşedintelui Krueger... Krueger — a zis d-na E...

... unde locuia in casa d-nei Krueger, sântătate e foarte sdruncinată...

... la cea mai mică bănuială, oamenii sînt şi trataţi ca prisienieri de răs-

... după ceî din giurul preşed... situaţia e excesiv de critică pentru Seceta e absolută la Pretoria...

... ca să şti, cari sunt mâncările să-... trebuie să cunoşti toate alimentele...

... ca să şti, cari sunt mâncările să-... trebuie să cunoşti toate alimentele...

... Maria Cioban. (Va urma.)

Partea literară

ZECE MAIU

CUVËNTARE de D. A. STURDZA, Membru al Academiei Române. (Continuare.) IV.

La timp venise schimbarea de guvern in Bucureşti, căci in 30 Aprilie (12 Maiu) 1876 se întruniau la Berlin cei trei cancellari si Curţilor dela Nord...

Cu toată această înţelegere a celor trei Imperaţi, situaţiunea se complică mai departe. Anglia refuză de a adera la memorandumul din Berlin...

Această demonstraţiune se inscenă prin atacuri armate asupra corăbiilor ce aveau sau se presupuneau că au pe bordul lor insurgenţi ca pasageri.

România puse atunci înainte cerţiunea neutralisării Dunării. Această cerinţă este prima cerere europeană in noua faşă in care intrase politica românească.

A doua ciocnire a Porţii cu România se ivi cu ocasiunea detronării Sultanului Abdul-Aziz şi proclamarea Sultanului Murad in 18 (30) Maiu.

Splouiri din presa maghiară. Bănffy şi — Corniareva. Nu are astêm-pâr Bănffy, şi pace. Nu e mulţumit că salariatul său Jeszenszky a fost luat in primire...

Supărarea lui Bănffy este de data aceasta cu atât mai mare, cu cât, zice că, prin intermediul lui Lueger şi al valahilor in ziarele mari din străinatate, se publică coloane întregi despre omorirea de valahi în tâmplă la Corniareva...

nici n'a fost judecat de juraşi in cunoscuta afacere, şi totuşi n'are cine il apăra in străinatate.

De-ar mai exista „Secţia naţionalităţilor” şi ar fi tot Bănffy prim-ministru. — le-ar fi arătat el şi cu Jeszenszky valahilor, şi străinatăţii...

Căci, de data asta Corniareva îşi cam revocă pe Bănffy şi viceversa: e vorba de calomniat şi calomniator.

Satisfacţiunea judecătorească are să urmeze; deci nu e nevoie ca o faţă „curată” să umble să mai apară in străinatate curată!

Pecatul suspină după haina virtuţii, — şi n'are Secţie de naţionalităţi!

Noutăţi

Arad, 17 Noemvrie n. 1900.

Controlă. Joi şi Vineri comisia de control aleasă de Sinodul Aradan astă primăvară a fost să controleze atât gestiunea financiară, cât şi, peste tot, starea aşezămintelor bisericestii şi şcolare din Arad.

Am avut ocazie să vorbim cu cel din comisie. Au constat ameliorarea alumnee, unde, se ştie, cu începerea noului an şcolar, consistorul a introdus multe şi radicale schimbări.

Şcoala de fete au găsit-o in stare atât de bună, că nici nu este de comparat cu ce a fost in trecut, atât in privinţa ordinii, cât şi a curăţeniei şi a mâncării ce li se dă elevelor.

Cât despre mănăstirea dela Bodrog, acolo s'au descoperit multe lucruri ciudate.

O să revenim.

Camera advocaţială din Arad anunţă, că dl. Dr. Valeriu Morariu, avocat decurând stabilit in M. Radna, a fost inscris ca membru definitiv in registrul acestei camere.

Ministrul de comerţ Hegedüs Sándor, după părăsire de-o si in Arad, unde a vizitat toate stabilimentele industriale mai insemnate, a plecat ieri seara la 9 oare la Budapesta, însoţit de deputatul Aradului Hieronymi şi de suite sa.

Plecarea s'a făcut imediat după banchetul dat aseară in onorul ministrului la Crucea-Albă, la care au asistat toţi fruntaşii vieţii sociale din loc.

Naţionalităţile in armata comună. Zilele acestea s'au publicat nişte date statistice foarte interesante cu privire la contingentul, ce-l au diferitele naţionalităţi din monarchie in armata comună. Se spune, între altele, că: Slavi sunt 430.000, Germani 227.280, Maghiari 122.234. (Între aceştia sunt calculaţi toţi Jidanii, toţi renegaţii şi acel cu nume maghiarizat), Români 48.000, Italieni 13.669. Dintre Slavi numărul Cehilor şi Slovacilor este de 174.268, Poloni 75.672, Ruteni 74.675, Croaţi şi Serbi 74.514 şi in fine Sloveni 27.513. — Reese aşa-dar, că elementul slav (430.000) este mai numeros reprezentat, ca toate celelalte elemente neslave la olată (411.133).

Kállay se duce? Se telegrafează din Agram, că in cercurile normative de acolo se vorbeşte ca de un fapt aproape sigur, că ministrul comun de finanţe şi guvernorul Bosniei Kállay Béni in curând se va retrage din post şi in locul lui va fi numit Khuen-Héderváry, actualul Ban al Croaţiei.

† Vasile Vladimir Reney de Herşeni, archimandritul sfintei mănăstiri Putna (Bucovina), a repositat Luni, in 12 Noemvre in Cernăuţi. Inmormântarea deosebit de pompoasă s'a făcut Mercuri in 14 l. c. n. după ameaşi prin arhiepiscopul Rădăuşilor Dr. V. de Repta, asistat de 12 preoţi şi 2 diaconi. O lume întregă a urmat tristului con-oiu: Ampliaţi dela guvern cu presidential in frunte, generalul Rehberger, profesorii dela universitate şi scoalele medii, reprezentanţii ai diferitelor direcţiuni şi corporaţiuni; pe amândouă părţi ale corciugului şiruri lungi de călugări din Suceviţa, Putna şi Suceava.

Serată literară-musicală in Cluj. Universitarul român din Cluj invită la serată literară musicală, împreună cu dans, ce se va arangia in 22 Nov. st. n. 1900, in sala hotelului „Central”. Inceputul precis la 8 oare seara. Preţul de intrare: după plac. Venitul curat e destinat in favorul „Casinei

române” din loc. Comitetul arangiator. N.B.: Marinimoasele contribuiri să se adreseze d-lui M. Dobreanu, casar: „Malom utca 5. azám”.

Programul e următorul: Cuvânt de deschidere. 1) Corul tinerimei; 2) Solo de violină esec. de d-l Alexandru Simionescu, stud. jur.; 3) Duet (tenor şi bariton) esec. de d-nii Ioan Mazin stud. jur. şi Onoriu Prădan, stud. med.; 4) Disertaţie; 5) Solo de bariton esec. de d-l Vasiliu Meruţiu, stud. fil.; 6) Solo de violină esec. de d-l Virgil Pop, stud. jur.; 7) Declamaţie de d-l Ioan Vancea, stud. jur.; 8) Corul tinerimei.

Corul e sub conducerea d-lui Camil Negrea, stud. jur., ear acompaniările la pian le va esecuta d-l G. Şorban, stud. jur. După producţiune urmează dans.

Cărţile postale. Ministrul unguresc de comerţ a publicat in foaia oficială ungu-rească o ordonanţă, in care se statoreşte inscripţia pe cărţile postale, fabricate de privaţi. Ministrul dispune, ca pe cărţile postale, între cari şi cele ilustrate, inscripţia de pe partea cu adresa să fie in limba maghiară („Levelez-lap”). Inscriptiile in altă limbă nu pot fi puse, decât in rînd separat şi numai sub inscripţia maghiară. In coredpondeţa cu străinatatea însă, pe baza convenţiunii internaţionale, sunt a se folosi cărţi postale cu inscripţia „Carte postale” de-asupra, ear de deşub urmează inscripţia in limba maghiară.

Teatralist sinucis in Arad. Eri seara pe la orele 9 primul comic al teatrului naţional maghiar din Arad, Nyilaszy Mátyas, s'a sinucis la locuinţa sa din strada Orczy, trăgându-şi in cap un glonţ de revolver. Foile locale spun, că două lucruri insurortabile l-ar fi împins la acest pas: starea materială de tot derangeată şi — nenorocitul Amor.

Deşvălirea statuei lui Puşkin. Zilele trecute s'a făcut cu mare solemnitate deşvălirea statuei reamintului poet rus Puşkin in Zarkoje Selo. Statua a fost ridicată pe locul unde Puşkin şi-a trăit tinereţele şi a scris prima poesie. La actul deşvălirei au participat şi numeroşi membri din casa imperială rusească. După binecuvântarea statuei micii principi Ioan şi Gavrii Constantinovici au pus pe pedestalul statuei o frumoasă cunună. După ei mulţime de deputaţi au presărat flori in giurul monumentului.

Milan s'a împăcat? Wiener Abend-post este informat din izvor acreditat, că oxregele Milan s'a împăcat cu fiul său, regele Alexandru, cu care — cum se ştie — fusese rău certat. Condiţiunile de împăcare sunt, că Scupştina votează lui Milan ca apanaj anual jumătate milion franci şi că regele Alexandru va da tatălui său de aci înainte cinstea cuvenită.

Hotie şi faliment. Căşt-va oficianşii dela o firmă a agenturii „Grant Brothers” din New York au defraudat suma imensă de 250.000 dolari, in urma căreia numita firmă a falimentat.

Ultime ştiri.

Atentat la viaţa împăratului german.

Breslau, 16 Noemvrie. Azi înainte de ameaşi s'a comis un atentat la viaţa împăratului Wilhelm al Germaniei. Când adică împăratul, împreună cu mostenitorul tronului de Meiningen, plecase dela gară in trăsura deschisă spre casarmă, o femeie din mulţime a asvirlit o secare, care a căzut inapoia trăsurii fără să atingă pe împărat. Fiind prinsă, femeia a declarat, că a fost indemnată de alţii să atenteze la viaţa Monarhului.

Evenimentele din China.

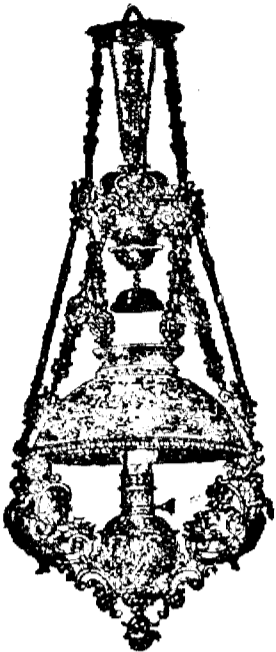
Londra, 16 Noemvrie. Deşi condiţiunile de împăcare sunt publicate deja, prinţul Tuan a pornit o nouă acţiune in contra puterilor aliate, punându-se in fruntea resculajilor din două provincii chineze.

Editor: Aurel Popovici Bareianu. Rod. respuns: Ioan Russu Şirlianu.

Szabó Albert

prăvălie de sticlărie, lampe, servicii de porțelan și de bucătărie.

ARAD. Strada Atzél-Peter Nr. 1. ARAD.
vis-à-vis cu intrarea principală în teatru.

Lampe atornate și cu picior,
fîtilor electrice și pentru gaz.

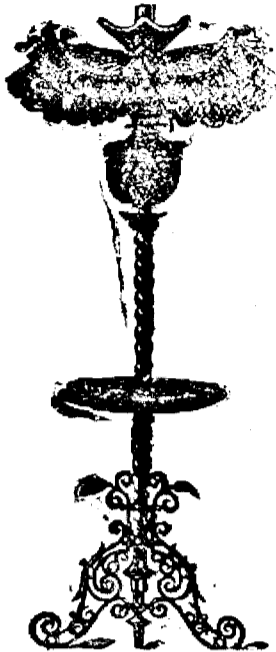
Obiecte și tacămuri de al-
paca și de alpaca-argint.

Vase de tinichea
pentru furt, smălțuite.

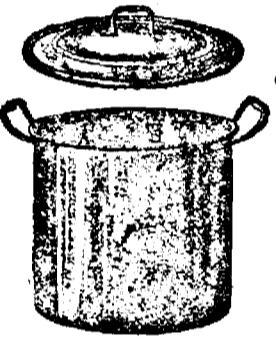
Obiecte de leuc și decorații de pereți
de majolica.

Efecte de sticlă și de porțelan.

Mare asortiment de
oglinzi de toaletă,
de aplicat pe perete sau pe masă.

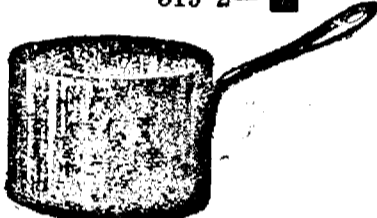
Singurul represent. al fabricii de electricitate Ganz și Comp.
Servicii de cafea, Mocca, și pentru ceaiu, dela 8 fl. 60 cr. în sus. — Servicii de masă
de cel mai fin porțelan de Karlsbad și din fayence, dela 10 fl. în sus. — Efecte de casă
și de bucătărie. — Rame pentru oglinzi și tablouri, în mai mult de 150 modele.
Lucrări de sticlărie se primesc în prețuri modeste.

Instalări pentru mirese,
dela cele mai simple până la cele mai pompoase
519 2—

Comande din provincie
se execută punctual.

Catalogue ilustrate se
trimit la cerere
gratuit și francate.

TEE

rusescă veritabilă dela frații

POPOFF K. & C. din Moseva.

Furnisorii curților regale:

Greciei, Svediei, și Norvegiei, Belgiei și României.
Singurul deposit principal în Arad și provincie la
drogăria

VOJTEK și WEISS
în ARAD.

Calități excelente în

RUMURI

cu sticla și măsurat, deasemeni se află săpunuri,
pravuri pentru dame, apă pentru dinți, perii pentru
dinți, apă pentru păr și diferite miresme pentru odăi,
cu cele mai moderate prețuri.

521 2—10

A apărut

și se află de vânzare la administrația „Trib. Poporului“
următoarele opuri:

	coroana	fleri
1.) „Geografia Comitatului Arad“, pentru clasa a III-a școalelor populare, de Damaschin Medre, învățător; aprobat de Ven. Consistor ilustrată cu cărți geografice — — — — —	—	70
2.) „Amicul Poporului“ — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic în cauze administrative. Prețul — — — — —	—	1.—
3.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean, — — — — —	—	2.—
4.) „Judecătorile cu jurații“ — de Teodor V. Păcățeanu, — — — — —	—	80
5.) „Libertatea“ — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățeanu, — — — — —	—	2.—
6.) „Principiile politicii“, după Dr. T de Holtzendorf, de T. Păcățeanu — — — — —	—	4.—
7.) „Caractere morale“ — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor în Brașov. — — — — —	—	2.50
8.) „Răsboiul pentru neatarnare“ și „Povestea unei coroane de oțel“ ambele de George Cosbuc. Prețul Răsboiului — — — — —	—	1.20
Prețul „Coroanei“ — — — — —	—	1.60
9.) „Din vremuri apuse“ — de Iudita Secuța nasc. Truția — — — — —	—	1.—
10.) „Vieritul“ — de Petru Vancu, — — — — —	—	1.—
11.) „Teoria Dramei“ — de Dr. Iosif Blaga. — — — — —	—	3.60
12.) „Juvenilia“ — de Sextil Pușcariu. — — — — —	—	1.60
13.) „Cuvântări bisericesti“ — traduse de Ioan Geață. — — — — —	—	5.—
14.) „Pribeag“ — de Ioan Iosif Sceopul, — — — — —	—	1.50
15.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilhelm Niemandz — — — — —	—	1.20
16.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom“ (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățător în Arad. Această liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul în Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irmoase, privesne și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.	—	—

La comande să se mai adauge de fie-care op 10 fleri spese postale.